

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Hertog van Klevestraat (Oostkamp, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018H203
Mei 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	10
1.3.1	Volledigheid van het gevoerde onderzoek	10
1.3.2	Aanwezigheid van een archeologische site	12
1.3.3	De waardering van de archeologische site.....	12
1.3.4	Impactbepaling	12
1.3.5	De bepaling van de maatregelen.....	12
1.4	Programma van Maatregelen	12
1.4.1	De aanleiding van het vooronderzoek	12
1.4.2	Bepalen van de onderzoeksstrategie	13
1.4.3	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	13
1.4.4	Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	14
1.4.5	Onderzoeksstrategie en -methode.....	14
1.4.6	Onderzoekstechnieken	17
1.4.7	Eventuele afwijkingen van de CGP	18
1.4.8	Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	18
1.4.9	Vondsten	18
1.5	Conclusie	18
2	Bibliografie.....	19

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	7
Figuur 2: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	16
Figuur 3: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	17

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6

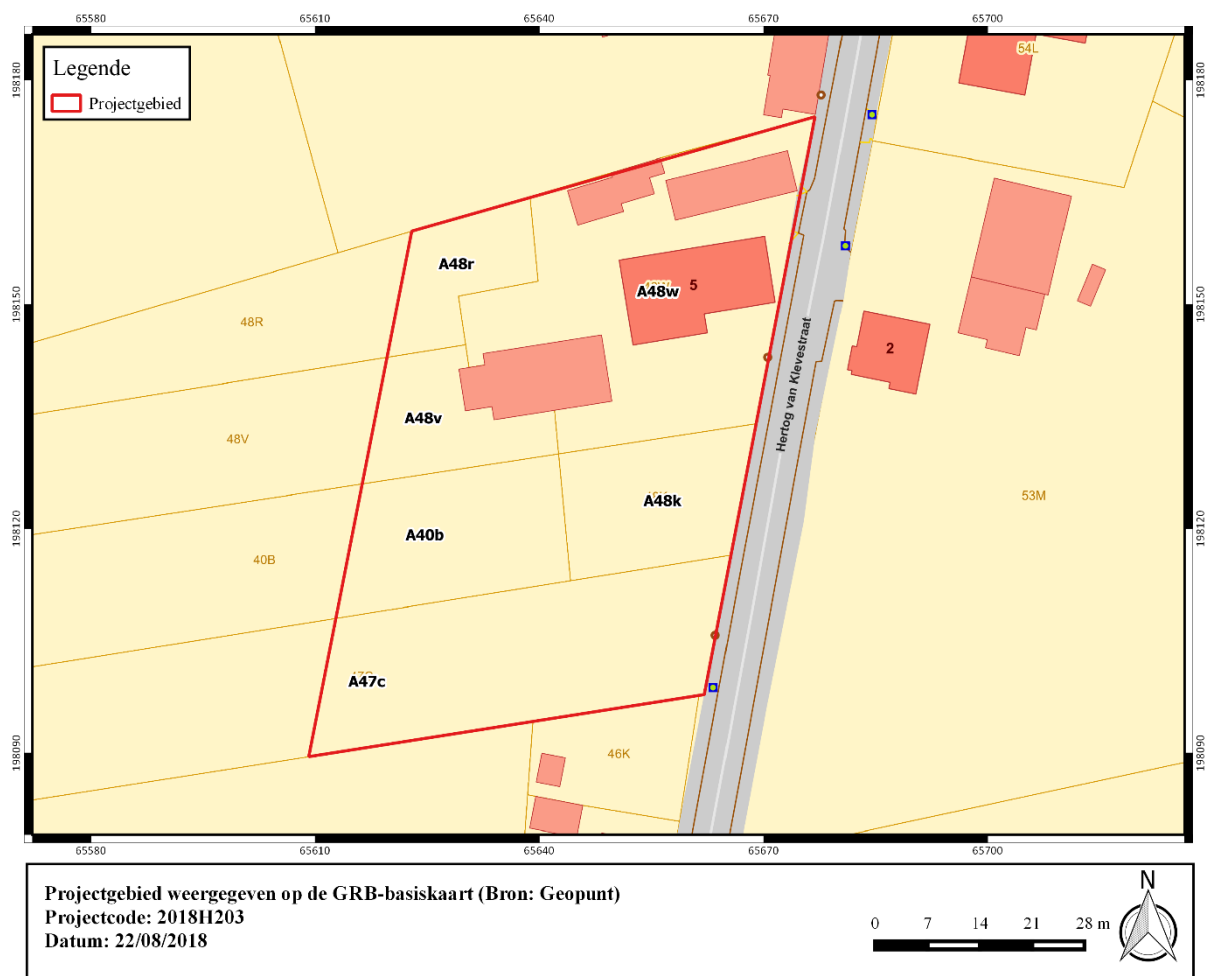

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Studiebureau Verhaeghe & Partners Autobaan 5 bus 01.02 8210 Loppem	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Oostkamp
	Deelgemeente	Ruddervoorde
	Postcode	8020
	Adres	Hertog van Klevestraat 8020 Ruddervoorde
	Toponiem	Hertog van Klevestraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 65580 Y _{min} = 198080 X _{max} = 65700 Y _{max} = 198180
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Oostkamp, Afdeling 5, Sectie A, nr's: 48r, 48v, 40b, 48k, 48w, 47c Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een verkaveling aan de Hertog van Klevestraat te Ruddervoorde, deelgemeente van Oostkamp. Het terrein is ca. 3770m² groot en is in gebruik als grasland. In het noorden van het terrein is een hoeve met bijgebouwen aanwezig, deze bebouwing en verharding wordt in het kader van de geplande ontwikkeling gesloopt. **In het verleden is reeds een archeologienota opgemaakt met ID 9334. Deze nota wordt opgemaakt omwille van een gewijzigd verkavelingsplan. Dit heeft geen impact op de rest van de nota.**

Landschappelijk gezien is Ruddervoorde gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei. Het plangebied situeert zich op de oostelijke uitloper van een getuigenheuvel. Ten zuidoosten van de planlocatie stroomt de Rivierbeek. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen/vroeg-Holoceen. De bodemkaart geeft in het noorden van het plangebied een Postpodzolbodem weer bestaande uit nat zand. In het zuiden is een bodem gekarteerd bestaand uit zand waarbij eventueel resten van de Podzol B bewaard zijn. Gelet de ligging op de rand van de gradiëntzone langsheen de Rivierbeek en de mogelijk gunstige bewaringscondities m.b.t. artefactensites op een deel van het terrein werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de waarnemingen van dit onderzoek blijkt dat, algemeen gesteld, binnen de contouren van het plangebied uitgegaan kan worden van een verstoord bodemprofiel waarbij de bouwvoor rust op de C-horizont. Dit impliceert dat er binnen de contouren van het plangebied niet langer een verwachting is inzake in-situ bewaarde artefactensites. Indien een artefactensite aanwezig was op het terrein is deze niet goed bewaard en grotendeels opgenomen en verspreid doorheen de bouwvoor.

Cartografische bronnen wijzen op een landelijk en open karakter van de omgeving. De Ferrariskaart geeft aan dat het terrein eind de 18^e eeuw deel uitmaakt van het uitgestrekte heidegebied 'Bulskampveld'. 19^e-eeuwse bronnen geven een gelijkaardig beeld weer. In het noordoosten van het plangebied is een structuur afgebeeld. De orthofotosequentie geeft een quasi ongewijzigd beeld weer de laatste decennia, waarbij het terrein in het noorden is bebouwd en in het zuiden in gebruik is als grasland.

Op het plangebied of de directe nabijheid zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. In de ruime omgeving zijn echter een groot aantal polygonen weergegeven op het kaartbeeld van de CAI. Het betreft in hoofdzaak waarnemingen bij luchtfotografische prospectie waarbij cirkelvormige structuren en lijnelementen in kaart gebracht zijn. Langsheen het alluvium van de Rivierbeek, op het grondgebied van Waardamme, zijn echter wel bewoningssporen uit de het neolithicum en metaaltijden evenals funeraire sporen uit de bronstijd en Romeinse periode onderzocht¹. Het is niet ondenkbaar dat zich nog vergelijkbare resten bevinden ter hoogte of in de omgeving van het plangebied.

Concreet is er op basis van de landschappelijke situatie een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Op basis van de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek is er geen verwachting inzake in-situ bewaarde artefactensites binnen de contouren van het plangebied. Uiteraard kan de aanwezigheid van artefacten in de bouwvoor niet uitgesloten worden. De informatiewaarde van deze verplaatste artefacten is echter beperkt. De bouwactiviteiten in het noorden van het plangebied zullen de horizontale verspreiding van artefacten verder in de hand gewerkt hebben. Bijkomend onderzoek in functie van artefactensites door middel van boringen of proefputten in de bouwvoor zal in het beste geval enkele indicatoren opleveren voor

---

¹ Van De Vijver M. et al., 2009, Evaluatie en waardering van de archeologische sites Rooiveld-Papenvijvers Oostkamp (West-Vlaanderen), UGent, pp. 159

menselijke aanwezigheid in het verleden en niet leiden tot wezenlijke kenniswinst. De resultaten van verder onderzoek in functie van artefactensites zullen niet in verhouding staan tot de financiële kost.

Naast de eventuele aanwezigheid van lithische artefacten in de bouwvoor bestaat de verwachting uit sporenarcheologie waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor. De meest geschikte onderzoeksmethode m.b.t. deze verwachting is een proefsleuvenonderzoek.

1.3 Gemotiveerd advies

1.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek

Uit het bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek blijkt een trefkans inzake grondvaste archeologische resten. Op basis van de beschikbare gegevens kan uitgegaan worden van een situatie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. Er is geen verwachting inzake bewaarde artefactensites op het plangebied, de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op een grotendeels afgetopt bodemprofiel. Gelet de aard van de geplande werken moet uitgegaan worden van een situatie waarbij in-situ bewaring onmogelijk is. Een proefsleuvenonderzoek is noodzakelijk.

Volgende onderzoeksmethoden werden overwogen:

-gespecialiseerd archivalisch onderzoek: in specifieke gevallen is bijkomend, gespecialiseerd bronnenonderzoek aangewezen. Deze vorm van verder doorgedreven archiefonderzoek heeft vooral betrekking op zeer specifieke contexten waarbij de archeologische/historische waarde niet volledig afgeleid kan worden uit de standaardbronnen die voor de opmaak van een archeologienota geraadpleegd worden. Eén van de meest voorkomende voorbeelden waar doorgedreven archivalisch onderzoek nodig is betreft locaties binnen het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog.

De beschikbare cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van het plangebied en de omgeving. De kaart van Ferraris geeft aan dat het terrein op het einde van de 18^e eeuw gelegen is in heidegebied. De orthofotosequentie geeft aan dat de omliggende percelen in gebruik zijn als akker en het plangebied grotendeels als grasland. Bijkomende archiefstudie is niet zinvol.

-landschappelijk bodemonderzoek: een landschappelijk bodemonderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

Gezien de ligging op een hoogte op de rand van de gradiëntzone bestaat een vermoeden van menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden. Ook indiceert de bodemkaart mogelijk gunstigere bewaringsomstandigheden m.b.t. artefactensites. Om dit gegeven te toetsen werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd door middel van boringen. Uit de waarnemingen van het booronderzoek blijkt dat het bodemprofiel grotendeels is verstoord. De waarnemingen wijzen niet op afgedekte bodemhorizonten. Ook werden er geen restanten van uitlogings- of aanrijkingshorizonten waargenomen. Dit impliceert niet dat er binnen het plangebied geen artefactensite aanwezig kan zijn. Dit betekent echter dat indien een artefactensite aanwezig was binnen het plangebied deze niet goed is bewaard en voor het grootste deel is vermengd met de bouwvoor.

-geofysisch onderzoek: een geofysisch onderzoek heeft in hoofdzaak als doel om, zonder ingreep in de bodem, grotere ondergrondse anomalieën in kaart te brengen. In hoofdzaak betreft het structuren zoals funderingen en muren van bv. oude kloosters, bunkers of ovens. Ook

kunnen sterke verschillen in bodemsamenstelling door middel van deze onderzoeksmethode gevat worden.

Gelet het rurale karakter van het plangebied is er geen verwachting inzake ondergrondse structuren of grootschalige verschillen in bodemsamenstelling. Een geofysisch onderzoek is niet zinvol.

-verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek: een verkennend archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele bewaarde artefactensites in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waarneming kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd en afgebakend worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten om de onderzoeksstrategie te optimaliseren of een opgraving in functie van een artefactensite. Deze sites dienen gezocht te worden op landschappelijke locaties waar de bewaringskansen m.b.t een artefacten-strooiing gunstig zijn.

De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen niet op gunstige bewaringscondities m.b.t. artefactensites. Het bodemprofiel is grotendeels verstoord door bewerking.

Er dient uitgegaan te worden van een oppervlakkige archeologische situatie. Op basis van de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek kan geconcludeerd worden, dat indien binnen de contouren van het plangebied een artefactensite aanwezig was, deze grotendeels is opgenomen in en verspreid is geraakt doorheen de bouwvoor. Deze verticale en horizontale verspreiding van artefacten doorheen de bouwvoor zal lokaal in de hand gewerkt zijn door de bouwactiviteiten in het verleden. Omwille van deze migratie doorheen de bouwvoor en de degradatie van artefacten is de informatiewaarde ervan beperkt.

Hoewel bijkomend onderzoek in functie van verplaatste artefactensites altijd zinvol kan zijn in het kader van een ruimere wetenschappelijke of landschappelijke vraagstelling dient hierbij echter ook een financiële afweging gemaakt te worden. Meer dan het inzamelen van enkele artefacten die een ad-hoc indicatie vormen voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan niet verwacht worden. Verder onderzoek inzake verploegde artefacten op het terrein zal niet leiden tot enige wezenlijke kenniswinst. Op basis van een kosten-baten afweging wordt aldus afgezien van verder onderzoek in functie van verploegde artefactensites.

-veldkartering: een veldkartering of “field-walking” bestaat uit een systematische visuele inspectie van een terrein en het inventariseren van eventuele oppervlaktevondsten. Deze prospectiemethode wordt bij voorkeur angewend op terreinen die een zekere mate van (regelmatige) oppervlakte bewerking kennen, dus hoofdzakelijk op akkers. De kartering wordt gewoonlijk uitgevoerd in parallelle raaien met een regelmatige tussenafstand. Soms wordt ook in een raster gewerkt indien een gedetailleerder beeld gewenst is. Op basis van waarnemingen kunnen eventueel interessante zones afgebakend worden. Afhankelijk van het karakter van het gerecupereerde vondstmateriaal kunnen gerichtere keuzes gemaakt worden in de eventueel te volgen onderzoeksstrategie op een terrein.

Het plangebied is heden niet langer in gebruik als akker, hierdoor is er geen zichtbaarheid inzake opgewerkt vondstmateriaal.

-proefsleuven: een proefsleuvenonderzoek heeft als doel het terrein steekproefsgewijs archeologisch te inventariseren en vanuit de resultaten van dit onderzoek beargumenteerde uitspraken te doen over de aanwezigheid van ondergronds erfgoed en de impact van de geplande werken hierop. Standaard wordt bij een proefsleuvenonderzoek tussen de 10% en 12,5% van het terrein archeologisch geïnventariseerd.

Gelet de verwachting van sporenarcheologie onder de bouwvoor is een proefsleuvenonderzoek de aangewezen manier om eventueel aanwezig archeologisch erfgoed in kaart te brengen. Op basis van de waargenomen relictten kan de impact van de geplande werken op aanwezig erfgoed bepaald worden.

1.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. De verwachting bestaat uit sporenarcheologie onder de bouwvoor en de eventuele aanwezigheid van artefacten in de bouwvoor.

1.3.3 De waardering van de archeologische site

Niet van toepassing, cf. punt 1.3.2

1.3.4 Impactbepaling

Het bodemarchief dient eerst geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden, cf. punt 1.3.2.

1.3.5 De bepaling van de maatregelen

De maatregelen kunnen pas bepaald worden na uitvoering van de terreininventarisatie. Enkel zo kan een duidelijke inschatting gemaakt worden inzake aanwezig archeologisch erfgoed en de impact van de geplande werken hierop cf. 1.3.2.

1.4 Programma van Maatregelen

1.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek

Cf. supra, punt 1.3.6 Verslag van Resultaten.

1.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie

De keuze voor de beschreven onderzoeksmethode werd afgetoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3

-mogelijk: het terrein is toegankelijk voor een graafmachine. Na de sloopwerken worden, buiten eventueel aanwezige nutsleidingen, geen fysieke obstakels voorzien waardoor de prospectie niet uitgevoerd kan worden.

-nuttig: gelet de beschreven verwachting is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte manier om eventueel aanwezige archeologische resten in kaart te brengen om zo de impact van de geplande werken hierop te kunnen bepalen.

-schadelijk: de mate van spoorbewerking tijdens een proefsleuvenonderzoek is beperkt, hierdoor blijven eventueel aanwezige relictten bewaard voor verder onderzoek.

-noodzakelijk: gelet het feit dat de geplande werken een substantiële ingreep in de bodem impliceren over de gehele oppervlakte van het onderzoeksgebied moet uitgegaan worden van een scenario waarbij in-situ bewaring onmogelijk is.

1.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Doel van de terreininventarisatie door middel van proefsleuven is een inschatting maken van de aanwezigheid van archeologisch erfgoed binnen het plangebied. Van belang hierbij is dat minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden.

-wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?

-hoe verhouden de waarnemingen in de bodemprofielen zich tot diegene van het landschappelijk bodemonderzoek en de beschikbare gegevens geraadpleegd in het bureauonderzoek?

-wat was de impact van de bebouwing en verharding op het bodemarchief? Is er sprake van versterking?

-zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.

-wat is de bewaringstoestand van de sporen?

-kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?

-wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de waargenomen relictten?

-maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?

-kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

-kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?

-zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?

-zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?

-hoe verhouden de waarnemingen zich tot de cartografische gegevens en de gekende archeologische waarden in de ruime omgeving?

-wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?

-voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?

-voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:

- wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
- welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
- welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
- zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid? Welke specifieke vraagstelling kan aan dit natuurwetenschappelijk onderzoek gekoppeld worden?

1.4.4 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Tot op heden werd reeds een bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek (projectcode 2018H203) uitgevoerd met betrekking tot het projectgebied te Ruddervoorde. Hieruit kon een trefkans inzake sporenarcheologie en afgeleid worden. De aanwezigheid van artefacten in de bouwvoor kan niet uitgesloten worden.

1.4.5 Onderzoeksstrategie en -methode

De meest geschikte onderzoeksmethode met betrekking tot het plangebied is een proefsleuvenonderzoek over de gehele oppervlakte van het plangebied. Het onderzoek dient een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren. De proefsleuven worden aangelegd in een regelmatig patroon met een tussenafstand van maximaal 15 m om zo een dekking te verkrijgen die toelaat een inschatting te maken van het bodemarchief op het volledige plangebied.

Het archeologisch onderzoek kan pas uitgevoerd worden na de sloop van de aanwezige bebouwing. Deze sloopwerken mogen niet dieper reiken dan het de vloerplaat teneinde het bodemarchief niet verder aan te tasten.

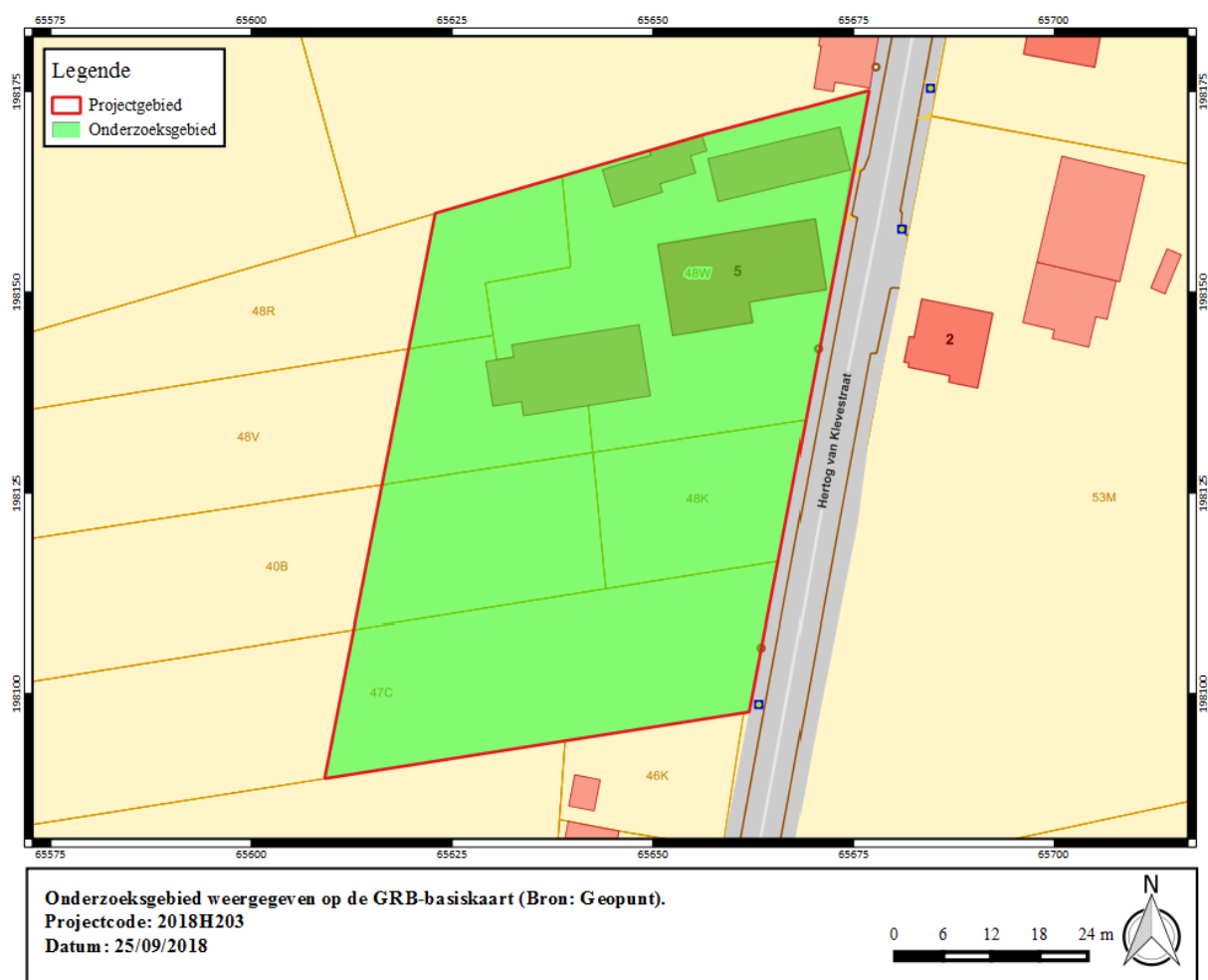
Er moet uitgegaan worden van een situatie waar de bodemkundige situatie relatief éénduidig is, conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk, artikels 8.6 en 8.6.2. Op basis van de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek is er geen verwachting inzake goed bewaarde artefactensites binnen de grenzen van het plangebied. Indien een artefactensite aanwezig was op het terrein is ze voor het grootste deel opgenomen in de bouwvoor.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt als succesvol beschouwd indien er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het rapport wordt opgeleverd.

Indien tijdens het proefsleuvenonderzoek, tegen verwachtingen in, toch een bewaarde artefactenconcentratie wordt aangesneden dient de onderzoeksmethode aangepast te worden. Het proefsleuvenonderzoek dient gestaakt te worden. Alle vondsten worden ingemeten en voorgelegd aan een materiaaldeskundige, opdat een verdere waardering van de vindplaats kan plaatsvinden d.m.v. waarderende archeologische boringen en lokale aardkundige waarnemingen i.v.m. bewaringscondities. Hierbij wordt verwezen naar de bepalingen rond steentijdvindplaatsen en relevante onderzoeksmethodes in de Code van Goede Praktijk.

Vóór het eigenlijke terreinwerk aanvang neemt bekommt de veldwerkleider de nodige leidingplannen. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de uitvoering van het archeologisch onderzoek. De veldwerkleider bepaalt de inplanting van de sleuven, van de vooropgestelde oriëntatie kan niet afgeweken worden. Enige aanpassing van het sleuvenplan dient afdoend beargumenteerd te worden in de rapportage. De sleuven dienen ingeplant te worden parallel met de lengte-as van het terrein. Dit impliceert een noordoost-zuidwest oriëntatie.

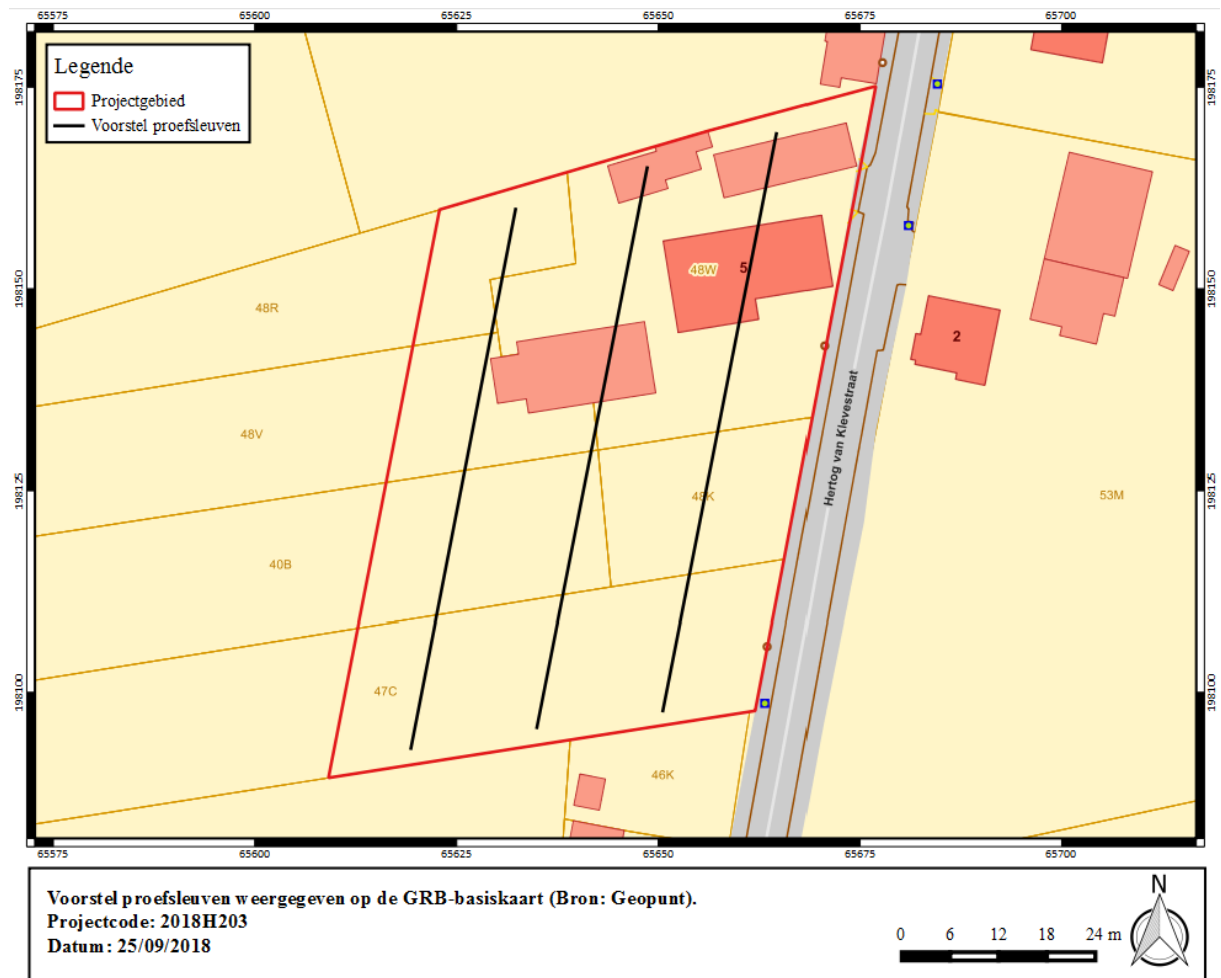

Figuur 2: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.4.6 Onderzoekstechnieken

Het proefsleuvenonderzoek heeft betrekking op het gehele plangebied. Het onderzoeksgebied is ca. 3773 m² groot. De proefsleuven dienen 10% van de onderzoekbare oppervlakte te beslaan (d.i. ca. 377m²) met bijkomend ca. 2,5% aan kijkvensters of dwars/volgsleuven waar relevant (= ca. 94 m²). De kijkvensters dienen voldoende groot te zijn om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen.

Figuur 3: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

De proefsleuven worden aangelegd door een rupskraan met tandeloze bak, deze graafmachine dient over voldoende vermogen te beschikken om een vlotte werking te garanderen. De minimale breedte van de kraanbak bedraagt 2 m. De proefsleuven worden laagsgewijs uitgegraven door de kraan, onder begeleiding van de veldwerkleider, tot op het archeologisch leesbaar niveau. Indien sprake is van meerdere sporenniveaus wordt pas gezakt naar het dieperliggende niveau indien het bovenliggende vrij is van sporen.

Tijdens het terreinwerk dient aandacht uit te gaan naar de bodemkundige situatie binnen het plangebied en de relatie met de aanwezige sporen. Hiervoor dienen profielkolommen aangelegd te worden. Deze worden geïnterpreteerd door een aardkundige. Per sleuf wordt minstens één profielkolom aangelegd, in een geschrinkt patroon. Ze worden tot minstens 40 cm in het ongeroerd sediment uitgegraven. Het vooronderzoek met ingreep in de bodem, zijnde veldwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige en het Agentschap Onroerend Erfgoed wanneer relevant. Bij voorkeur wordt in de prijsopmaak een stelpost voorzien die kan aangesproken worden voor natuurwetenschappelijk onderzoek indien nodig

1.4.7 Eventuele afwijkingen van de CGP

Voor de prospectie met ingreep in de bodem worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal moeten worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

1.4.8 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder begeleiding van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider voldoet aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

- een assistent-archeoloog voldoende aan de vereisten van de Code van Goede Praktijk.

- een aardkundige ondersteunt de archeologen bij de interpretatie van de bodemprofielen en waargenomen sporen. Hij/zij rapporteert over de bodemkundige waarnemingen.

1.4.9 Vondsten

Overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het archeologisch vooronderzoek conform artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Vóór de start van het onderzoek worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar, het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek.

1.5 Conclusie

De initiatiefnemer plant de realisatie van een verkaveling met aansluiting op de Hertog van Klevestraat te Ruddervoorde. Op basis van de beschikbare gegevens en de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek is er binnen de grenzen van het plangebied een trefkans inzake grondvast archeologisch erfgoed. Er kan ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan worden van een relatief éénduidige bodemopbouw, waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. De meest geschikte onderzoeksmethode is een proefsleuvenonderzoek. Het terreinwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

